

COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME
EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS

*Traducere neoficială a variantei engleze a hotărârii,
efectuată de asociația obștească „Juriștii pentru drepturile omului”*

SECȚIUNEA A PATRA

CAUZA NADULIȘNEAC ION c. MOLDOVEI

(Cererea nr. 18726/04)

HOTĂRÂRE

STRASBOURG

16 octombrie 2007

DEFINITIVĂ

16/01/2008

Această hotărâre va deveni definitivă în modul stabilit de articolul 44 § 2 al Convenției. Ea poate fi subiect al revizuirii editoriale.

În cauza Nadulișneac Ion c. Moldovei,

Curtea Europeană a Drepturilor Omului (Secțiunea a Patra), întrunită în cadrul unei camere compuse din:

Sir Nicolas BRATZA, *Președinte*,

Dl J. CASADEVALL,

Dl S. PAVLOVSKI,

Dl L. GARLICKI,

Dra L. MIJOVIĆ,

Dl J. ŠIKUTA,

Dna P. HIRVELÄ, *judcători*,

și dl T.L. EARLY, *Grefier al Secțiunii*,

Deliberând la 25 septembrie 2007 în ședință închisă,

Pronunță următoarea hotărâre, care a fost adoptată la acea dată:

PROCEDURA

1. La originea cauzei se află o cerere (nr. 18726/04) depusă împotriva Republicii Moldova la Curte, în conformitate cu prevederile articolului 34 al Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale („Convenția”), de către un cetățean al Republicii Moldova, dl Ion Nadulișneac („reclamantul”), la 8 aprilie 2004.

2. Reclamantul a fost reprezentat de către dl Victor Marcu, un avocat din Edineț. Guvernul Republicii Moldova („Guvernul”) a fost reprezentat de către Agentul său, dl Vitalie Pârlog.

3. Reclamantul a pretins că, prin neexecutarea unei hotărâri judecătorești definitive pronunțată în favoarea sa, a fost încălcat dreptul său ca o instanță să hotărască asupra drepturilor sale cu caracter civil, garantat de articolul 6 al Convenției, și dreptul său la protecția proprietății, garantat de articolul 1 al Protocolului nr. 1 la Convenție.

4. Cererea a fost repartizată Secțiunii a Patra a Curții. La 14 februarie 2006, Președintele acestei Secțiuni a decis să comunice Guvernului cererea. În conformitate cu prevederile articolului 29 § 3 al Convenției, ea a decis să examineze fondul cererii concomitent cu admisibilitatea acesteia.

5. Atât reclamantul, cât și Guvernul au prezentat observații cu privire la admisibilitatea, fondul cauzei și satisfacția echitabilă.

ÎN FAPT

I. CIRCUMSTANȚELE CAUZEI

6. Reclamantul s-a născut în anul 1953 și locuiește la Edineț.

7. Ca urmare a detenției ilegale a reclamantului timp de trei zile și a achitării lui ulterioare, la o dată nespecificată în anul 2002, el a intentat o acțiune împotriva Direcției de finanțe a raionului Edineț, solicitând compensații pentru urmărirea sa penală eronată.

8. La 3 decembrie 2002, Judecătoria sectorului Edineț a decis în favoarea reclamantului și a obligat pârâtul să-i plătească acestuia 11,739 lei moldovenești (MDL) (echivalentul a 850.04 euro (EUR) la acea dată). La aceeași dată, judecătoria de sector a emis un titlu executoriu. Hotărârea nu a fost contestată și după cincisprezece zile a devenit irevocabilă și executorie.

9. La 11 iunie 2003, executorul judecătoresc din raionul Edineț a expediat titlul executoriu unui executor judecătoresc din raionul Rîșcani.

10. În mai 2006, după ce cererea a fost comunicată Guvernului, hotărârea judecătorească a fost executată.

II. DREPTUL INTERN RELEVANT

11. Dreptul intern relevant a fost expus în hotărârile Curții în cauzele *Prodan v. Moldova* (nr. 49806/99, ECHR 2004-III (extracts)) și *Popov v. Moldova* (nr. 1) (nr. 74153/01, §§ 29-41, 18 ianuarie 2005).

12. Codul civil din 12 iunie 2003 prevede următoarele:

Articolul 619. Dobânda de întârziere

„(1) Obligațiilor pecuniare li se aplică dobânzi pe perioada întârzierii. Dobânda de întârziere reprezintă 5% peste rata dobânzii prevăzută la art. 585 dacă legea sau contractul nu prevede altfel. Este admisă proba unui prejudiciu mai redus.

(2) În cazul actelor juridice la care nu participă consumatorul, dobânda este de 9% peste rata dobânzii prevăzută la art. 585 dacă legea sau contractul nu prevede altfel. Nu este admisă proba unui prejudiciu mai redus.”

ÎN DREPT

13. Reclamantul a pretins că executarea întârziată a hotărârii judecătorești definitive pronunțată în favoarea lui a încălcat drepturile sale garantate de articolul 6 § 1 al Convenției și articolul 1 al Protocolului nr. 1 la Convenție.

Articolul 6 § 1 al Convenției, în partea sa relevantă, prevede următoarele:

„Orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil ... într-un termen rezonabil ... de către o instanță, ... care va hotărî ... asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil... ”.

Articolul 1 al Protocolului nr. 1 la Convenție prevede următoarele:

„Orice persoană fizică sau juridică are dreptul la respectarea bunurilor sale. Nimeni nu poate fi lipsit de proprietatea sa decât pentru o cauză de utilitate publică și în condițiile prevăzute de lege și de principiile generale ale dreptului internațional.

Dispozițiile precedente nu aduc atingere dreptului statelor de a adopta legile pe care le consideră necesare pentru a reglementa folosința bunurilor conform interesului general sau pentru a asigura plata impozitelor ori a altor contribuții, sau a amenzilor.”

I. OBJECȚIA PRELIMINARĂ A GUVERNULUI

14. În observațiile sale privind admisibilitatea și fondul cauzei, Guvernul a susținut că nu au fost epuizate căile de recurs interne disponibile. El a susținut că reclamantul ar fi putut intenta o acțiune împotriva executorului judecătoresc în temeiul articolului 20 al Constituției și articolului 426 al vechiului Cod de procedură civilă („vechiul CPC”).

15. Curtea notează că ea a respins deja o obiecție similară invocată de către Guvernul pârât în ceea ce privește articolul 426 al vechiului CPC, deoarece, „chiar dacă presupunem că reclamantul ar fi depus recurs împotriva actelor executorului judecătoresc și ar fi obținut o hotărâre care să confirme că neexecutarea a fost ilegală conform dreptului național, o astfel de acțiune nu ar fi adus nimic nou, singura consecință fiind emiterea unui alt titlu executoriu care ar permite executorului judecătoresc să continue executarea hotărârii” (a se vedea hotărârea *Popov v. Moldova*, citată mai sus, § 32). Curtea nu găsește niciun motiv care i-ar permite în această cauză să se abată de la această concluzie.

16. Din aceleași motive, Curtea consideră că articolului 20 al Constituției, care prevede dreptul general de acces la justiție, nu a oferit reclamantului un recurs efectiv. Deși hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție din 19 iunie 2000 „Cu privire la aplicarea în practica judiciară de către instanțele judecătorești a unor prevederi ale Convenției pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale” ar fi putut permite reclamantului să invoce direct prevederile Convenției în fața instanțelor judecătorești naționale, o astfel de referire ar fi rezultat în nimic altceva decât într-„un alt titlu executoriu care ar permite executorului judecătoresc să continue executarea hotărârii” (a se vedea *Lupăcescu and Others v. Moldova*, nr. 3417/02, 5994/02, 28365/02, 5742/03, 8693/03, 31976/03, 13681/03, și 32759/03, § 17, 21 martie 2006).

17. În orice caz, Curtea reiterează că „unei persoane care a obținut o hotărâre judecătorească executorie împotriva statului, ca urmare a soluționării litigiului în favoarea sa, nu i se poate cere să recurgă la proceduri de executare pentru a obține executarea acesteia” (a se vedea *Metaxas v. Greece*, nr. 8415/02, § 19, 27 mai 2004).

18. Curtea consideră că pretențiile reclamantului formulate în temeiul articolului 6 § 1 al Convenției și al articolului 1 al Protocolului nr. 1 la Convenție ridică chestiuni de drept, care sunt suficient de serioase încât determinarea lor să depindă de o examinare a fondului și că niciun alt temei pentru declararea lor inadmisibile nu a fost stabilit. Din aceste motive, Curtea declară aceste pretenții admisibile. În conformitate cu decizia sa de a aplica articolul 29 § 3 al Convenției (a se vedea paragraful 4 de mai sus), Curtea va examina imediat fondul acestor pretenții.

II. PRETINSA VIOLARE A ARTICOLULUI 6 § 1 AL CONVENȚIEI ȘI A ARTICOLULUI 1 AL PROTOCOLULUI NR. 1 LA CONVENȚIE

19. Reclamantul a pretins că neexecutarea hotărârii judecătorești definitive pronunțată în favoarea sa a încălcat drepturile sale garantate de articolul 6 § 1 al Convenției și articolul 1 al Protocolului nr. 1 la Convenție.

20. Chestiunile ridicate în temeiul acestor articole sunt identice cu cele care au dus la violări ale acestor articole în hotărârile în cauzele *Prodan v. Moldova* (citată mai sus, §§ 56 și 62) și *Sîrbu and Others v. Moldova* (nr. 73562/01, 73565/01, 73712/01, 73744/01, 73972/01 și 73973/01, §§ 27 și 33, 15 iunie 2004).

21. Prin urmare, Curtea constată, din motivele expuse în aceste hotărâri, că neexecutarea într-un termen rezonabil a hotărârii judecătorești definitive din 3 decembrie 2002 a constituit o violare a articolului 6 § 1 al Convenției și articolului 1 al Protocolului nr. 1 la Convenție.

III. APLICAREA ARTICOLULUI 41 AL CONVENȚIEI

22. Articolul 41 al Convenției prevede următoarele:

„Dacă Curtea declară că a avut loc o violare a Convenției sau a protocoalelor sale și dacă dreptul intern al Înalțelor Părți Contractante nu permite decât o înlăturare incompletă a consecințelor acestei violări, Curtea acordă părții lezate, dacă este cazul, o satisfacție echitabilă.”.

A. Prejudiciul material

23. Reclamantul a pretins, în esență, compensații pentru imposibilitatea de a se folosi de banii săi timp de patruzeci și una de luni.

24. Guvernul nu a prezentat comentarii în această privință.

25. Curtea consideră că, în urma executării întârziate a hotărârii judecătorești din 3 decembrie 2002, reclamantului trebuia să-i fi fost cauzat un prejudiciu material din cauza imposibilității de a se folosi de banii săi. Luând în considerație metodologia folosită în cauza *Prodan v. Moldova* (citată mai sus, § 73) și legislația națională privind calcularea dobânzii de întârziere (a se vedea paragraful 12 de mai sus), Curtea acordă reclamantului EUR 504, ceea ce reprezintă venitul ratat din cauza neexecutării de către autorități într-un termen rezonabil a hotărârii judecătorești pronunțate în favoarea reclamantului.

B. Prejudiciul moral

26. Reclamantul a mai pretins EUR 3,000 cu titlu de prejudiciu moral suferit ca rezultat al neexecutării de către autorități a hotărârii judecătorești.

27. Guvernul nu a fost de acord cu suma pretinsă de către reclamant, susținând că, în lumina jurisprudenței Curții, ea este excesivă. El a susținut că, în unele cauze, simpla constatare a unei violări a fost considerată o satisfacție echitabilă suficientă.

28. Curtea consideră că reclamantului trebuia să-i fi fost cauzat un anumit stres și frustrare ca rezultat al neexecutării hotărârii judecătorești. Ea acordă reclamantului suma totală de EUR 1,400 cu titlu de prejudiciu moral.

C. Costuri și cheltuieli

29. Reclamantul nu a formulat nicio pretenție cu titlu de costuri și cheltuieli.

D. Dobânda de întârziere

30. Curtea consideră că este corespunzător ca dobânda de întârziere să fie calculată în funcție de rata minimă a dobânzii la creditele acordate de Banca Centrală Europeană, la care vor fi adăugate trei procente.

DIN ACESTE MOTIVE, CURTEA, ÎN UNANIMITATE,

1. *Declară* cererea admisibilă;
2. *Hotărăște* că a avut loc o violare a articolului 6 § 1 al Convenției;
3. *Hotărăște* că a avut loc o violare a articolului 1 al Protocolului nr. 1 la Convenție;

4. *Hotărâște*

(a) că statul pârât trebuie să plătească reclamantului, în termen de trei luni de la data la care această hotărâre devine definitivă în conformitate cu articolul 44 § 2 al Convenției, EUR 504 (cinci sute patru euro) cu titlu de prejudiciu material și EUR 1,400 (o mie patru sute euro) cu titlu de prejudiciu moral, care să fie convertite în valuta națională a statului pârât conform ratei aplicabile la data executării hotărârii, plus orice taxă care poate fi percepută;

(b) că, de la expirarea celor trei luni menționate mai sus până la executarea hotărârii, urmează să fie plătită o dobândă la sumele de mai sus egală cu rata minimă a dobânzii la creditele acordate de Banca Centrală Europeană pe parcursul perioadei de întârziere, plus trei procente;

5. *Respinge* restul pretențiilor reclamantului cu privire la satisfacția echitabilă.

Redactată în limba engleză și comunicată în scris la 16 octombrie 2007, în conformitate cu articolul 77 §§ 2 și 3 al Regulamentului Curții.

T.L. EARLY
Grefier

Nicolas BRATZA
Președinte